

Sygn. akt I C 1002/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Joanna Borkowska

Protokolant : staż. Martyna Suplewska

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa E. Ł.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od Towarzystwu (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz E. Ł.:

1. kwotę 35 000 (trzydzieści pięć tysięcy) złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami:

a. od kwoty 19 000 (dziewiętnaście tysięcy) złotych od dnia 20 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,

b. od kwoty 16 000 (szesnaście tysięcy) złotych od dnia 24 maja 2016 roku do dnia zapłaty;

2. kwotę 11 528 (jedenaście tysięcy pięćset dwadzieścia osiem) złotych tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami:

a. od kwoty 2 000 (dwa tysiące) złotych od dnia 20 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,

b. od kwoty 9 528 (dziewięć tysięcy pięćset dwadzieścia osiem) złotych od dnia 24 maja 2016 roku do dnia zapłaty;

3. kwotę po 176 (sto siedemdziesiąt sześć) złotych miesięcznie począwszy od dnia 1 stycznia 2016 roku i na przyszłość, płatną z góry do 10 dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności tytułem renty na zwiększone potrzeby;

4. kwotę 2 417 (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

I. umarza postępowanie w zakresie kwoty 5 000 (pięć tysięcy) złotych;

II. nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 3 692,46 złotych (trzy tysiące sześćset dziewięćdziesiąt dwa złotych czterdzieści sześć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1002/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 października 2014 r. powódka E. Ł., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (dalej: (...) S.A.) kwoty 24.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 2.000 zł tytułem odszkodowania za zwiększone potrzeby wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia opisu pozwu pozwanemu w zakresie obu kwot, a także o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Wniosła również o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz o zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki wskazał, iż w dniu 7 sierpnia 2014 r. na terenie sklepu Biedronka znajdującego się w Ł. przy ul. (...) miał miejsce wypadek, w wyniku którego powódka doznała złamania trzonu kości ramiennej prawej z wtórnym przemieszczeniem odłamów. Do zdarzenia doszło na skutek poślizgnięcia się przez powódkę na nieczystościach znajdujących się na podłodze sklepu, najprawdopodobniej w postaci rozlanego mleka lub śmietany. W dniu 1 września 2014 r. powódka zgłosiła swoje roszczenie związane z doznaną szkodą właścicielowi sieci, które zostało przekazane do ubezpieczyciela w zakresie odpowiedzialności cywilnej - pozwanego (...) S.A. W związku ze zdarzeniem, pozwany zaproponował zawarcie ugody i wypłatę na rzecz powódki kwoty 7.000 zł tytułem całości roszczeń. W ocenie strony powodowej, zaproponowana kwota jest zbyt niska z uwagi na poniesioną przez powódkę szkodę, wobec czego wytoczenie niniejszego powództwa stało się konieczne.

/pozew k. 2 – 5/

Postanowieniem z dnia 22 października 2014 r. zwolniono powódkę E. Ł. od kosztów sądowych w całości.

/postanowienie k. 15/

W odpowiedzi na pozew z dnia 2 grudnia 2014 r. (data prezentaty Sądu) pozwany (...) S.A., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, przedstawił propozycję zawarcia ugody wiążącą się z zapłatą na rzecz powódki kwoty 5.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia i odszkodowania za szkodę wynikłą ze zdarzenia z dnia 7 sierpnia 2014 r. w terminie 14 dni od zawarcia ugody wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności oraz kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a także kwotę zawierającą 1/2 poniesionej opłaty od pozwu, pod warunkiem oświadczenia przez stronę powodową, że kwota ta wyczerpuje wszelkie roszczenia powódki w stosunku do ubezpieczyciela oraz podmiotu odpowiedzialnego wynikające z przedmiotowego zdarzenia istniejące w chwili zawierania ugody i te które mogą ujawnić się w przyszłości.

Natomiast, w przypadku nie wyrażenia zgody przez stronę powodową na zawarcie ugody na wskazanych warunkach, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik pozwanego przyznał, że w dniu zdarzenia udzielał ochrony w zakresie odpowiedzialności cywilnej właścicielowi sklepu, na terenie którego doszło do zdarzenia oraz że w toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił na rzecz powódki kwotę 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia. W ocenie strony pozwanej żądanie powódki w zakresie zadośćuczynienia jest nadmierne w stosunku do doznanej w związku ze zdarzeniem z dnia 7 sierpnia 2014 r. szkody oraz w żaden sposób nieudowodnione. Podobne zarzuty podniesiono względem roszczenia w zakresie odszkodowania wskazując, że powódka nie przedstawiła żadnych dowodów na istnienie zwiększonych potrzeb pozostających w związku przyczynowym z przedmiotowym zdarzeniem. Strona powodowa zakwestionowała również roszczenie odsetkowe podnosząc, że zadośćuczynienie staje się wymagalne od dnia wyrokowania i od tego dnia należą się odsetki, a także roszczenie powódki w zakresie ustalenia odpowiedzialności na przyszłość wskazując na brak interesu prawnego w rozstrzygnięciu, ponieważ bieg terminu przedawnienia dla roszczeń związanych z tzw. szkodą przyszłą nie rozpoczyna się, dopóki szkoda nie wystąpi.

/odpowiedź na pozew k. 20-24/

Pismem z dnia 15 stycznia 2015 r. pełnomocnik powódki odrzucił przedstawioną przez stronę pozwaną propozycję ugody.

/pismo procesowe strony powodowej k. 62/

Pismem z dnia 27 stycznia 2016 r. pełnomocnik powódki oświadczył, że z uwagi na wypłatę przez pozwanego kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia po wytoczeniu powództwa, cofa powództwo w zakresie wskazanej kwoty. Jednocześnie sprecyzował on powództwo, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od kwoty 21.000 zł od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty, a od kwoty 14.000 zł - od dnia doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego pisma do dnia zapłaty, wskazując, że rozszerza powództwo w tym zakresie o kwotę 14.000 zł oraz kwoty 11.528 zł tytułem odszkodowania za zwiększone potrzeby za okres od dnia wypadku do dnia 31 grudnia 2015 r. z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.000 zł od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty, a od kwoty 9.528 zł - od dnia doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego pisma do dnia zapłaty, wskazując, że rozszerza powództwo w tym zakresie o kwotę 9.528 zł, a także kwoty po 176 zł miesięcznie renty tytułem zwiększonych potrzeb od dnia 1 stycznia 2016 r. i na przyszłość, płatnej do 10 dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, rozszerzając powództwo w tym zakresie.

/pismo procesowe strony powodowej k. 128-129/

W odpowiedzi na rozszerzenie powództwa, pełnomocnik pozwanego zakwestionował zaproponowaną przez powódkę stawkę godzinową z tytułu pomocy osób trzecich podnosząc, iż podana średnia wysokość stawki dotyczy profesjonalnych zakładów opiekuńczych, natomiast powódka nie wykazała, że korzystała z usług takiego podmiotu.

/pismo procesowe strony pozwanej k. 131/

W związku ze zobowiązaniem Sąd, w piśmie z dnia 6 maja 2016 r. pełnomocnik powódki sprecyzował, że ostatecznie dochodzone w niniejszym postępowaniu kwoty pozostają w niezmienionej wysokości, natomiast w zakresie roszczenia z tytułu zadośćuczynienia doszło do rozszerzenia powództwa o kwotę 16.000 zł, a nie jak podano wcześniej o 14.000 zł.

/pismo procesowe strony powodowej k. 144-145/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 sierpnia 2014 r. powódka E. Ł. w trakcie zakupów w znajdującym się w Ł. przy ul. (...) sklepie sieci Biedronka poślizgnęła się na rozlanym na podłodze płynie koloru białego, wskutek czego upadła, uderzając prawą ręką i głową o ziemię. Pracownicy sklepu udzielili powódce pierwszej pomocy oraz wezwali pogotowie.

/zeznania powódki E. Ł. k. 140/

Bezpośrednio po zdarzeniu powódka została przewieziona do Szpitala Na (...), gdzie rozpoznano złamanie kośno-spiralne w 1/2 trzonu kości ramiennej prawej. Następnie, wykonano rtg prawego barku oraz zastosowano leczenie w postaci gipsu wiszącego na 6 tygodni, a także zalecono dalsze leczenie w (...), jak najczęstsze przebywanie w pozycji siedzącej lub stojącej, dociążenie 1 kg do gipsu i odpoczynek.

/karta informacyjna k. 10/

Z powodu wtórnego przemieszczenia odłamów pod gipsem, powódka w dniu 21 sierpnia 2014 r. została poddana zabiegowi operacyjnemu nastawienia i zespolenia złamania trzonu kości ramiennej prętami Rusha i pętlami drutu. Zabieg przebiegł bez powikłań i powódka została wypisana do domu w dniu 25 sierpnia 2014 r. z zaleceniem unieruchomienia kończyny operowanej w ortezie, za którą powódka zapłaciła 65 zł po refundacji z NFZ

/karta informacyjna k. 11-11 verte; zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne k. 13-13 verte; rachunek k. 12/

Powódka została skierowana na rehabilitację, w ramach której odbyła 10 zabiegów.

W pierwszym okresie po zdarzeniu powódka odczuwał olbrzymi ból związany z doznany urazem. Podczas pobytu w szpitalu przyjmowała bardzo silne leki przeciw bólowe. Powódka miała również problemy z wykonywaniem najprostszych czynności dnia codziennego, takich jak ubranie się czy robienie posiłków. W tym okresie pomocy udzielał jej mąż. Stałej opieki wymagała aż do świąt, potem już tylko w stopniu umiarkowanym.

Powódka jest obecnie emerytką. Do dnia dzisiejszego odczuwa skutki zdarzenia z dnia 7 sierpnia 2014 r. Do tej pory nie usunięto jej prętów z ramienia, co jej przeszkadza. Ma ograniczony zakres ruchów. Nadal ma problemu z czynnościami codziennymi. Wciąż pomagają jej dzieci, robiąc zakupy, gotując i sprząając. Ma również problemy z czynnościami higienicznymi i nie może sama się obsłużyć. Żeby umyć włosy, musi podtrzymywać chorą rękę. Powódka nadal przyjmuje leki przeciwbólowe, tylko słabsze z powodu nadciśnienia oraz robi rehabilitację w domu, ćwicząc codziennie.

Powódka boi się śliskich nawierzchni. Unika dużych sklepów, gdzie występują takie nawierzchnie. Zimą stara się w ogóle nie wychodzić z domu.

/zeznania powódki E. Ł. k. 140-141/

Z punktu widzenia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej u powódki rozpoznano prawostronny pourazowy zespół bolesnego barku oraz stan po złamaniu trzonu kości ramiennej prawej z wtórnym przemieszczeniem odłamów pod gipsem, leczonym zespoleniem prętami Rusha.

W związku z doznany urazem u powódki występował długotrwały (do 6 miesięcy) uszczerbek na zdrowiu w związku z ograniczeniem funkcji i przykurczem stawu barkowego kończyny dominującej w wysokości 20%. Natomiast obecnie (po 6 miesiącach od wypadku) występuje trwały uszczerbek na zdrowiu w związku z ograniczeniem funkcji i przykurczem stawu barkowego kończyny dominującej w wysokości 20%.

Rozmiar i zakres cierpień fizycznych powódki przez okres 3 miesiące, znaczny, co było związane z bólem, unieruchomieniem kończyny i leczeniem operacyjnym. W tym okresie powódka musiała przyjmować leki przeciwbólowe codziennie. Przez kolejny miesiąc dolegliwości bólowe zmniejszały się, powódka miała zdjęte unieruchomienie i rozpoczęła ruchy kończyną, konieczność przyjmowania leków przeciwbólowych była co drugi dzień. Zakres cierpień fizycznych w tym okresie był umiarkowany. Aktualnie zakres cierpień fizycznych jest mniejszy niż umiarkowany.

Z punktu widzenia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej wcześniejsze schorzenia samoistne (nadciśnienie, przebyte złamanie lewej kończyny górnej) nie wpływają na obecny stan zdrowia powódki.

W związku z doznany urazem powódka poniosła koszty zakupu ortozy w wysokości 65 zł (po refundacji NFZ). Powódka nie ponosiła innych kosztów związanych z leczeniem i rehabilitacją. Dalsze leczenie i rehabilitacja mogą być realizowane w ramach NFZ, jednakże z uwagi na długi okresy oczekiwania na rehabilitację (nawet kilku miesięczny) uzasadnione może być korzystanie z zabiegów odpłatnych, według stawek NFZ.

Powódka jako osoba praworęczna, do 3 listopada nie mogła nic robić, gdyż nosiła ortezę. W tym czasie wymagała pomocy w czynnościach pielęgnacyjnych, samoobsłudze i prowadzeniu gospodarstwa domowego w wymiarze 8 godzin dziennie. Po 3 listopada nadal wymagała pomocy w czynnościach takich jak kąpiel, czy związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego przez około 1 miesiąc, w wymiarze 4 godziny dziennie. Aktualnie powódka wymaga pomocy osób trzecich przez 2 godziny dziennie 2-3 razy w tygodniu, ponieważ nadal ma problemy z wyjściem z wanny, praniem, pracami porządkowymi, robieniem zakupów.

Z punktu widzenia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej wcześniejsze schorzenia samoistne (nadciśnienie, przebyte złamanie lewej kończyny górnej) nie wpływają na obecny stan zdrowia powódki.

/opinia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej K. K.

k. 71-75/

Z punktu widzenia biegłego z zakresu ortopedii, na skutek zdarzenia z dnia 7 sierpnia 2014 r. powódka doznała złamania skośno-spiralnego trzonu kości ramiennej prawej z upośledzeniem funkcji prawego barku. Początkowo zastosowano leczenie opatrunkiem gipsowym typu gips wiszący (opatrunkiem ramiennie-dłoniowy). Następnie, ze względu na rodzaj złamania oraz możliwość działania sił mięśniowych nastąpiło wtórne przemieszczenie odłamów w opatrunku gipsowym, co spowodowało konieczność leczenia operacyjnego. Leczenie operacyjne doprowadziło do wygojenia złamania - zrostu kostnego i obecnie nie stwierdza się zaburzeń osi kości ramiennej oraz istotnego przemieszczenia odłamów. Powódka wymaga jeszcze jednego zabiegu operacyjnego - usunięcia materiału zespalającego. Leczenie powódki było prawidłowe i osiągnięto dobry wynik tego leczenia.

Doznany przez powódkę uraz spowodował u niej trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 15% według z pkt 113a załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 954). Natomiast, rozbieżności w ocenie wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki dokonane przez biegłych występujących w sprawie wynikają z faktu, że biegły ortopeda badał powódkę 6 miesięcy po badaniu przez biegłego z zakresu rehabilitacji i w tym okresie nastąpiła poprawa zakresu ruchów barku prawego. Ponadto, biegły z zakresu rehabilitacji przyjął inną podstawę przy ocenie trwałego uszczerbku. Wobec tego, dokonana przez biegłych ocena uszczerbku na zdrowiu powódki nie sumuje się.

Biorąc pod uwagę rodzaj doznanych obrażeń oraz konieczność zabiegu operacyjnego i długotrwałego unieruchomienia rozmiar cierpienia fizycznych będących udziałem powódki przez okres 3-4 miesięcy występował w stopniu umiarkowany, następnie zmniejszając się.

W następstwie zdarzenia z dnia 7 sierpnia 2014 r. powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 6 -8 godzin dziennie przez okres 3-4 miesięcy, a następnie w wymiarze 2-3 godzin dziennie przez okres następnych 2 miesięcy. W ocenie biegłego z zakresu ortopedii, obecnie powódka nie wymaga pomocy osób trzecich.

/opinia biegłego z zakresu ortopedii M. S. k. 94-98, uzupełniająca opinia biegłego k. 118/

Pismem z dnia 1 września 2014 powódka zgłosiła szkodę właścicielowi sklepu sieci Biedronka, jednocześnie wnosząc o zapłatę na jej rzecz z tego powodu kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 4.000 zł tytułem odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb.

/zgłoszenie szkody k. 42/

W dniu zdarzenia pozwany (...) S.A. udzielał ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej właścicielowi sieci sklepów (...), tj. (...) S.A.

/bezsporne/

W dniu 5 września 2014 r. pozwany poinformował powódkę o przyjęciu zgłoszenia szkody. Natomiast, w piśmie z dnia 1 października 2014 r. wskazał, że sprawa ta nie może zostać rozpatrzona w terminie 30 dni od daty zgłoszenia, z powodu na oczekiwanie na nagrania z monitoringu sklepu.

/pismo pozwanego k. 44; pismo pozwanego k. 45/

Pismem z dnia 9 października 2014 r. pozwany uznał swoją odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie i w związku z tym przyznał powodce kwotę 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

/decyzja o przyznaniu odszkodowania k. 50/

Strona powodowa wiedzę o przyznanym świadczeniu powzięła po wytoczeniu niniejszego powództwa, w związku z tym doszło do cofnięcia powództwa w tym zakresie.

/pismo procesowe strony powodowej k. 128/

Stawka za usługi świadczone przez pracowników opieki społecznej wynosi 11 zł za godzinę, a w dni świąteczne i weekendy podwójną wartość tej stawki.

/fakt znany Sądowi z urzędu/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich dokumentacji medycznej, faktury VAT, opinii biegłych z zakresu rehabilitacji medycznej i ortopedii, a w zakresie aktualnych następstw przedmiotowego zdarzenia w życiu powódki skorzystano uzupełniająco z przesłuchania strony powodowej.

W zakresie doznanych przez powódkę na skutego przedmiotowego zdarzenia obrażeń ciała, będących jego udziałem dolegliwości bólowych i cierpienia, przebiegu procesu leczenia oraz ewentualnego uszczerbku na zdrowiu, Sąd oparł się na opinii biegłych występujących w niniejszej sprawie. Powyższe opinie są wewnętrznie spójne, zupełne i niesprzeczne, a także należyte i wnikliwie uzasadnione, poprzedzone dokładnym badaniem przedmiotowym powódki. Biegli udzielili wyczerpujących odpowiedzi na pytania Sądu zawarte w tezach dowodowych, a strony nie wnosiły do nich zastrzeżeń. Jedynie w stosunku do opinii biegłego ortopedy, pełnomocnik powódki zwrócił się o wydanie opinii uzupełniającej, w której biegły miał wypowiedzieć się, czy w związku z różną oceną wysokości uszczerbku na zdrowiu powódki przez biegłych występujących w sprawie, wartości te się sumują. Natomiast, do pisemnej odpowiedzi biegłego nie składano zastrzeżeń. Wobec tego złożone w sprawie opinie należało uznać za pełnowartościowe źródła informacji specjalnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zostało uwzględnione w całości.

W niniejszej sprawie powódka E. Ł. ostatecznie dochodziła od pozwanego (...) S.A. w Ł. uzupełniającego zadośćuczynienia w łącznej kwocie 35.000 zł, odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb powódki w okresie od dnia wypadku do dnia 31 grudnia 2015 r. w łącznej kwocie 11.528 zł oraz po 176 zł renty tytułem zwiększonych potrzeb od dnia 1 stycznia 2016 r. na przyszłość z związku z doznaną przez nią szkodą spowodowaną poślizgnięciem się na rozlanej, białej cieczy na terenie sklepu sieci Biedronka w dniu 7 sierpnia 2014 r.

W sprawie bezspornym jest, że w dacie zdarzenia właściciel sieci sklepów (...) miał zawartą z pozwanym (...) S.A. umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. W związku ze zgłoszeniem szkody przez powódkę, pozwany nie kwestionował zasad swojej odpowiedzialności i wypłacił jej kwotę 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W przedmiotowej sprawie bezsporne były także okoliczności wypadku oraz rodzaj szkody i związek przyczynowy pomiędzy szkodą a wypadkiem. Natomiast, w odpowiedzi na pozew pozwany zakwestionował roszczenie powódki w zakresie wysokości wskazując, że żądana kwota zadośćuczynienia jest nadmierna w stosunku do poniesionej szkody, a odszkodowania - w żaden sposób nieudowodniona.

Spór koncentrował się zatem wokół wysokości szkody powódki w związku ze zdarzeniem z dnia 7 sierpnia 2014 r., a w konsekwencji wysokości świadczeń rekompensujących jej zakres.

Podstawą prawną odpowiedzialności ubezpieczyciela za skutki wypadku

w niniejszej sprawie jest przyjęcie odpowiedzialności za ubezpieczonego na podstawie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Zgodnie z art. 822 k.c. przez umowę odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim względem, których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający, albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta.

Kodeks cywilny wprowadza szczególne przepisy statuujące sposoby naprawienia szkody na osobie – zarówno szkód majątkowych, jak i niemajątkowych, przejawiających się w ujemnych doznaniach psychicznych pokrzywdzonego spowodowanych uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia (krzywdy). Kompensacja uszczerbku poniesionego w wyniku zdarzenia szkodzącego może nastąpić poprzez roszczenie poszkodowanego o naprawienie szkody majątkowej na podstawie art. 444 k.c. oraz roszczenie pokrzywdzonego o zasądzenie zadośćuczynienia z tytułu doznanej krzywdy na podstawie art. 445 k.c. Pojęcie „krzywdy” rozumie się jako szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanych bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych.

Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia. W judykaturze i piśmiennictwie podkreśla się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną, jednocześnie nie może być nadmierne. Wskazuje się na potrzebę poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, LEX 80272). Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40). Zważyć przy tym należy, iż doznanej przez poszkodowanego krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia. Charakter szkody niemajątkowej decyduje bowiem o jej niewymierności (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2000 roku, III CKN 582/98, niepubl.), zaś pojęcie „odpowiedniej sumy zadośćuczynienia” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter nieokreślony (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, LEX 52766). Dlatego też w orzecznictwie wskazuje się, że oceniając wysokość należnej sumy zadośćuczynienia sąd korzysta z daleko idącej swobody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, LEX 50884). Ustawodawca nie wprowadza bowiem żadnych sztywnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając to zagadnienie w całości uznaniu sędziowskiemu.

Kryterium pozwalającym na pewną obiektywizację rozmiaru doznanej przez powódkę szkody może być w niniejszej sprawie stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wypowiadający się w niniejszej sprawie biegli z zakresu rehabilitacji medycznej i ortopedii zgodnie stwierdzili, że uraz jakiego doznał powódka w związku ze zdarzeniem z dnia 7 sierpnia 2014 r. w postaci złamania trzonu kości ramiennej prawej z wtórnym przemieszczeniem spowodował u niej trwałe uszczerbek na zdrowiu. Jednakże, pomiędzy biegłym nie było zgody co do oceny wysokości tego uszczerbku. Biegły z zakresu rehabilitacji medycznej uznał, że powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 20% w związku ograniczeniem funkcji i przykurczem stawu barkowego kończyny dominującej. Uznał również, że w okresie do 6 miesięcy od przedmiotowego zdarzenia uszczerbek ten miał charakter długotrwały. W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z ustawową definicją zawartą w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r.

o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242 z późn. zm.) za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Natomiast, za stały (trwały) uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy (art. 11 ust. 2 ww. ustawy). Biegły z zakresu rehabilitacji medycznej w przedstawionej opinii w żaden sposób nie uzasadnił takiego różniczenia charakteru doznanego przez powódkę uszczerbku na zdrowiu. Nie wynika to również z płynących z załączonej opinii wniosków. Z kolei, biegły z zakresu ortopedii wskazał, że doznane przez powódkę upośledzenie funkcji barku powstałe w wyniku przebytego złamania kości ramiennej spowodowało trwały uszczerbek na zdrowiu powódki w wysokości 15%, natomiast źródła odmienności w ocenie wysokości tego uszczerbku upatrywał w tym, że badał powódkę 6 miesięcy po badaniu przez biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej i w tym okresie nastąpiła poprawa w zakresie ruchów barku prawego. Podał także, że dokonał oceny doznanego przez powódkę uszczerbku na zdrowiu na innej podstawie aniżeli biegły z zakresu rehabilitacji medycznej, która według niego najpełniej wyraża jego postać, tj. na podstawie pkt 113a załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 954) - złamanie kości ramiennej - w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyn z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi”, wobec tego przedstawione przez biegłych obu specjalizacji wartości nie sumują się. Mając na uwadze argumentacje biegłego z zakresu ortopedii, Sąd przyznał słuszność zaprezentowanemu przez niego stanowisku i ustalił, że na skutek urazów powstałych w związku ze zdarzeniem z dnia 7 sierpnia 2014 r. powódka doznała stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15%.

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia uwzględniono również rodzaj odniesionych obrażeń w postaci złamania kości ramiennej prawej z wtórnym przemieszczeniem. Cierpienia fizyczne powódki związane z doznanym obrażeniem, przebyłym zabiegiem operacyjnym oraz długotrwałym unieruchomieniem ręki wiodącej były co prawda umiarkowanego stopnia, lecz utrzymywał się przez okres 3, 4 miesięcy. W związku z wtórnym przemieszczeniem kości powódka zmuszony był przejść zabieg operacyjny oraz przyjmowała leki przeciwbólowe. W celu usprawnienia ręki odbyła również rehabilitację i nadal ćwiczy w domu. Ponadto, powódka nie powróciła do sprawności sprzed przedmiotowego zdarzenia i do dnia dzisiejszego odczuwa skutki doznanego urazu prawej ręki, w związku z upośledzeniem funkcji prawego barku.

U powódki wystąpiły także ograniczenia w codziennym funkcjonowaniu w związku z unieruchomieniem prawej ręki w ortezie i zaleceniem jej nieobciążania. W tym okresie powódka potrzebowała pomocy osób trzecich w nawet najprostszych czynnościach życia codziennego, takich jak ubranie się i umycie. Co więcej, powódka do dnia dzisiejszego potrzebuje wyreki w czynnościach związanych z obciążeniem prawego ramienia, np. robieniem zakupów. Ustalając wymiar krzywdy, która dotknęła powódkę, Sąd wziął także pod uwagę, fakt że przed zdarzeniem powódka była w pełni samodzielna i nie potrzebowała opieki osób trzecich, czy to z powodu swojego stanu zdrowia, czy wieku.

Uwzględniając zarówno rodzaj i rozmiar doznanej przez powoda krzywdy, jak też dyrektywę przyznawania umiarkowanego zadośćuczynienia, Sąd doszedł do przekonania, że kwota dalszych 35.000 złotych, jest kwotą adekwatną do rozmiaru krzywdy, przy uwzględnieniu wypłaconej w toku postępowania likwidacyjnego kwoty 5.000 zł i orzekł jak w pkt. I 1 wyroku.

Podstawę dochodzonego odszkodowania stanowi art. 444 § 1 k.c. zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowany może domagać się kompensaty wszelkich kosztów, wywołanych tym stanem. Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia (por. wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, Mon. Praw. 2008, nr 3, s. 116). W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego

(Olejniczak A., komentarz do art. 444 k.c. [w:] Kidyba A. (red.), Gawlik Z., Janiak A., Koziel G., Olejniczak A., Pyrżyńska A., Sokołowski T., Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna., LEX, 2014).

Na dochodzoną przez powoda kwotę odszkodowania w wysokości 11.528 zł złożył się koszt opieki osób trzecich oraz koszty leczenia związane z zakupem ortozy. W ocenie Sądu zasadność żądania w tym zakresie została potwierdzona przez biegłych występujących w sprawie. Biegli zgodnie stwierdzili, że w związku z doznanym urazem powódka potrzebowała pomocy osób trzecich w wymiarze 8 godzin dziennie przez okres co najmniej 3 miesięcy od dnia zdarzenia, a później - przez okres co najmniej 1 miesiąca w wymiarze 4 godzin dziennie. Sąd przychylił się do wniosków płynących z opinii biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej, że z powodu braku powrotu do pełnej sprawności funkcji prawego barku w związku z doznanym na skutek przedmiotowego zdarzenia urazem, powódka aktualnie wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze 2 godzin dziennie 2 razy w tygodniu. Mając to na uwadze, w ocenie Sądu żądana przez powódkę kwota 11.528 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich, przy założeniu obowiązującej w tamtym okresie stawki godzinowej za usługi opiekuńcze w wysokości 11 zł, jest niewygórowana i uzasadniona. Odnosząc się natomiast do żądania zwrotów kosztów leczenia, należy wskazać, iż choć biegły nie odniósł się wprost do konieczności stosowania ortozy, to nie zakwestionował jej stosowania. W tym względzie Sąd opierając się na załączonej do akt dokumentacji medycznej oraz zeznaniom powódki ustalił, że potrzeba zakupu ortozy wynikała z zalecenia lekarza prowadzącego. W związku z tym, koszty jej zakupu należy uznać za uzasadnione. Wysokość żądania zwrotu kosztów leczenia została natomiast w należyty sposób wykazana załączoną fakturą VAT – k. 12. Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak pkt I 2 sentencji wyroku.

Stosownie do treści art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego tytułu koszty. Poszkodowany może żądać również odpowiedniej renty, jeżeli utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość (art. 444 § 2 k.c.).

W ocenie Sądu roszczenie powódki w tym zakresie również zasługiwało na uwzględnienie. Jak już wskazano, w związku z doznanym urazem powódka nie powróciła do pełnej sprawności sprzed wypadku i nadal potrzebuje pomocy osób trzecich, w wymiarze 2 godzin dziennie przez 2 dni w tygodniu. Mając na uwadze wnioski płynące z opinii biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej powódka w należyty sposób wykazała, że zwiększyły się jej potrzeby wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia. Wobec tego, Sąd zasądził kwotę po 172 zł miesięcznie tytułem renty jak w punkcie I 3 sentencji wyroku.

Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c., aż do rozpoczęcia rozprawy pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, a jeżeli z cofnięciem pozwu połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku, przy czym z mocy art. 203 § 4 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że czynność ta jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W niniejszej sprawie powódka cofnęła pozew co do żądania kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia z powodu wypłaty przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego takiej kwoty, przed wyznaczonym terminem rozprawy, bez zrzeczenia się roszczenia. Mając na uwadze przyczynę cofnięcia pozwu, Sąd nie stwierdził wystąpienia negatywnych przesłanek z art. 203 § 4 k.p.c. W związku z tym, Sąd uznał cofnięcie pozwu za dopuszczalne i na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie co do kwoty 5.000 zł jak w punkcie II wyroku.

O odsetkach orzeczono w oparciu o przepis art. 481 par. 1 i 2 k.c., za dzień wymagalności świadczeń przyjmując – zgodnie z wnioskiem pełnomocnika powódki – w stosunku do kwoty z pozwu dzień doręczenia odpisu pozwu, a w stosunku do kwot wynikających z rozszerzenia powództwa - dzień doręczenia stronie pozwanej pisma procesowego zawierającego to rozszerzenie. Wobec powyższego odsetki zostały zasądzone w wysokości ustawowej: od kwoty 19.000 zł z tytułu zadośćuczynienia oraz od kwoty 2.000 zł tytułem odszkodowania od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu, tj. od dnia 20 listopada 2014 r.; od kwoty 16.000 zł z tytułu zadośćuczynienia oraz od kwoty 9.528 zł tytułem odszkodowania od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu pisma rozszerzającego powództwo, które miało miejsce w dniu 23 maja 2016 r., tj. od dnia 24 maja 2016 r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 par. 1 k.p.c. Powódka wygrała proces w całości a zatem pozwany zobowiązany jest do zwrotu na jej rzecz kosztów procesu w wysokości 2.417 zł. Na koszty poniesione przez powódkę złożyły się następujące kwoty: wynagrodzenie pełnomocnika powódki w wysokości 2400 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwotę 3.692,46 tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na które składa się: opłata sądowa od pozwu - 1.300 zł, opłata sądowa od rozszerzonej części powództwa – 1.277 zł, koszty opinii biegłych - 1.115,46 zł (480,40 zł + 567,89 zł + 67,17 zł).